

Voorstel

Gemeenteraad

Datum:	20 september 2019	Opsteller:	Leonie van Oosten
Zaak:	2019-032370	Contactgegevens:	leonie.vanoosten@midden-groningen.nl
Portefeuillehouder:	Erik Drenth	Stukken ter inzage:	Raadsvoorstel- en besluit

Onderwerp: Algemeen belang besluit Wet Markt en Overheid

1. Voorstel

- Op grond van artikel 29 van de Wet Arhi de besluiten van de voormalige gemeenten Hoogezand-Sappemeer, Menterwolde en Slochteren tot het aanwijzen van economische activiteiten die plaatsvinden in het algemeen belang als bedoeld in artikel 25h, vijfde lid van de Mededingingswet, geldend te verklaren voor het gehele grondgebied van de gemeente Midden-Groningen.
- De algemeen belang besluiten te evalueren en een breed marktonderzoek te verrichten in de tweede helft van 2020 om te komen tot een nieuw algemeen belang besluit.
- Het besluit bekend te maken in het gemeenteblad.

2. Inleiding

Gemeenten die economische activiteiten verrichten moeten zich houden aan de gedragsregels uit de Wet Markt en Overheid (hierna: Wet MO), opgenomen in de Mededingingswet. Het doel van deze wet is, om door middel van het opleggen van gedragsregels, meer gelijke concurrentieverhoudingen te creëren. De gedragsregels zien onder andere toe op het berekenen van de integrale kostprijs aan de afnemer.

De gemeenteraad is echter bevoegd om - door het nemen van een algemeen belang besluit - economische activiteiten aan te wijzen die plaatsvinden in het algemeen belang zodat de integrale kostprijs niet doorberekend hoeft te worden, maar dit tegen een gereduceerd tarief kan worden aangeboden aan een afnemer. Hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld de exploitatie van sportvelden. De voormalige gemeenten Slochteren, Hoogezand-Sappemeer en Menterwolde hebben deze besluiten genomen. Deze besluiten komen echter op grond van de Wet Arhi te vervallen per 1 januari 2020. Dit voorstel strekt tot het geldend verklaren van de algemeen belang besluiten van de voormalige gemeenten voor het gehele grondgebied van de gemeente Midden-Groningen.

Hieronder worden de activiteiten weergegeven die door de voormalige gemeenten Hoogezand-Sappemeer, Slochteren en Menterwolde zijn aangewezen als economische activiteiten die worden uitgevoerd in het algemeen belang.

- Verhuren, in gebruik geven en exploiteren van binnen- en buitensportaccommodaties en gymzalen
- Verhuren maatschappelijk vastgoed
- Verhuren, in gebruik geven en exploiteren van zwembaden
- Beschikbaar stellen benodigdheden evenementen
- Verhuren van overheidsgebouwen aan derden, niet commercieel
- Exploiteren van horecavoorzieningen (in overheidsgebouwen)
- Detacheren van gemeenteambtenaren
- Exploitatie theatercomplex het Kielzog (grote zaal en andere zalen)
- Aanbieden van muzieklessen, cursussen beeldende kunst, theater, dans en beweging e.d. vanuit het Kielzog
- Werkzaamheden Kredietbank
- Verstrekken van Startersleningen

3. Publiekssamenvatting

De gemeenteraad verklaart de algemeen belang besluiten van de voormalige gemeenten Slochteren, Hoogezand-Sappemeer en Menterwolde geldend voor het gehele grondgebied van de gemeente Midden-Groningen en in de tweede helft van 2020 een breed marktonderzoek te verrichten naar de door de gemeente uitgevoerde economische activiteiten om te komen tot een nieuw algemeen belang besluit.

4. Bevoegdheid van de raad

De gemeenteraad is op grond van artikel 29 van de Wet Arhi bevoegd om de - door de voormalige gemeenten - aangewezen economische activiteiten op grond van artikel 25h, vijfde lid van de Mededingingswet die plaatsvinden in het algemeen belang van toepassing te verklaren voor het gehele grondgebied van Midden-Groningen.

5. Beoogd effect

Door het geldend verklaren van de algemeen belang besluiten van de voormalige gemeenten, worden de economische activiteiten uitgezonderd van de gedragsregels uit de Wet MO. Deze activiteiten zijn aangewezen omdat deze plaatsvinden in het algemeen belang waardoor het niet wenselijk is om de integrale kostprijs door te berekenen aan de afnemers. Zou dit wel gebeuren, dan kunnen dergelijke activiteiten niet langer plaatsvinden.

6. Historische context

In 2014 is de Wet MO in werking getreden voor gemeenten. Veel gemeenten namen destijds algemeen belang besluiten. Zowel de voormalige gemeente Slochteren, Hoogezand-Sappemeer als de gemeente Menterwolde hebben deze algemeen belang besluiten genomen.

7. Argumenten

Op grond van de Wet Arhi vervallen de bestaande algemeen belang besluiten per 1 januari 2020, namelijk twee jaar na de datum van herindeling.

Uit het oogpunt van rechtszekerheid en rechtsgelijkheid is het aan te bevelen om te komen tot een zoveel mogelijk uniforme regeling als het gaat om de algemeen belang besluiten.

Om tot een nieuw algemeen belang besluit te komen, zal dit besluit echter moeten voldoen aan de eisen zoals deze zijn weergegeven in de meest recente jurisprudentie van het College van Beroep voor het bedrijfsleven (hierna: het CBb). Uit een evaluatie van het kabinet en de meeste recente jurisprudentie van het CBb is gebleken dat de meeste algemeen belang besluiten de rechterlijke toets niet kunnen doorstaan. De enkele motivering dat de activiteit in het algemeen belang wordt verricht, is onvoldoende. Het besluit moet voldoen aan de zorgvuldigheidseisen van afdeling 3.2 van de Awb en de economische activiteit moet het algemeen belang dienen en daarvoor moet het noodzakelijk zijn om de activiteit onder de integrale kostprijs aan te bieden. Daarnaast moet worden onderzocht of er geen andere marktpartij is die dit belang kan dienen. Als laatste moet de afweging tussen het algemeen belang en de belangen van de betrokken ondernemers redelijk zijn gemaakt. Hiervoor is derhalve een breed marktonderzoek nodig. Gelet op het feit dat de harmonisatie per 1 januari aanstaande is afgerond en voorliggend voorstel een traject is dat daarop volgt, is het pas in 2020 mogelijk om het marktonderzoek te verrichten en een nieuw algemeen belang besluit te nemen welke voldoet aan de eisen die daaraan door het CBb worden gesteld.

Tot die tijd kunnen de reeds bestaande algemeen belang besluiten geldend worden verklaard voor Midden-Groningen op grond van de Wet Arhi. Het is een bestendige praktijk die tot nu toe voldoet en waardoor de economische activiteiten die worden verricht in het algemeen belang, op dezelfde voet kunnen worden voortgezet.

8. Kanttekeningen en risico's

Door het geldend verklaren van de reeds bestaande algemeen belang besluiten van de voormalige gemeenten bestaat het risico dat een bepaalde economische activiteit niet is aangemerkt die plaatsvindt in het algemeen belang. Ook kan het voorkomen dat een marktpartij ageert tegen een activiteit die is aangemerkt in het kader van het algemeen belang.

Voorts worden bepaalde activiteiten van toepassing verklaard voor gebieden waarin dit voorheen niet was aangewezen als een activiteit in het kader van het algemeen belang. Gelet op het feit dat de harmonisatie per 1 januari aanstaande is afgerond en het marktonderzoek kort daaropvolgend zal plaatsvinden worden hierin geen risico's verwacht.

9. Financiële paragraaf

Dit voorstel heeft geen financiële consequenties.

10. Communicatie

Dit besluit wordt bekend gemaakt door publicatie in het gemeenteblad.

11. Draagvlak en vervolgtraject (afstemming, tijdpad)

Gelet op de tijd waarbinnen de reeds bestaande algemeen belang besluiten op grond van de Wet Arhi zullen vervallen, is er geen andere mogelijkheid dan de besluiten geldend te verklaren voor het gehele grondgebied van Midden-Groningen met de uitdrukkelijke voorwaarde dat de algemeen belang besluiten in 2020 worden geëvalueerd en er een nieuwe inventarisatie zal plaatsvinden van

de economische activiteiten die door de gemeente worden verricht. De inventarisatie zal plaatsvinden in de tweede helft van 2020. Het marktonderzoek wordt afgestemd met de verschillende afdelingen waar de betreffende economische activiteiten worden verricht.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Midden-Groningen,

A. Hoogendoorn
Burgemeester

H.J.W. Mulder
Secretaris

Bijlage:

- 1 Concept-raadsbesluit